

Марія БУЛАТОВА
Валентина ЄРМОЛОВА
Ірина КРОЛЬ

ОЛІМПІЙСЬКІ МАНДРИ

Частина 1.
Фізична
культура

М. М. БУЛАТОВА,
В. М. ЄРМОЛОВА,
І. М. КРОЛЬ

ОЛІМПІЙСЬКІ МАНДРИ

Частина 1
Фізична культура

Київ 2020

УДК 796.032+371.233(075)
ББК 75.4(0)90r73+75.812.59
Є 74

Схвалено комісією з фізичної культури Науково-методичної ради
з питань освіти Міністерства освіти і науки України
(лист від 06.03.2019 № 22.1/12-Г-88, протокол № 1 від 05.03.2019 р.)

Видання Національного олімпійського комітету України

Булатова М. М., Єрмолова В. М., Кроль І. М. Олімпійські мандри : метод. посіб. /
М. М. Булатова, В. М. Єрмолова, І. М. Кроль. – К. : НОК України, 2020. – 64 с.

Для вчителів, педагогічних працівників таборів відпочинку, студентів
спортивних і педагогічних закладів вищої освіти.

УДК 796.032+371.233(075)
ББК 75.4(0)90r73+75.812.59

© Національний олімпійський комітет України, 2020
© Олімпійська академія України, 2020
© М. М. БУЛАТОВА, В. М. ЄРМОЛОВА, І. М. КРОЛЬ, 2020

Зміст

ВСТУП	4
Культурна спадщина олімпійського руху в освітньому просторі	6
Інтеграція культурної спадщини олімпійського руху у зміст навчального предмета «Фізична культура»	23
5 клас. Розділ «Теоретико-методичні знання». Тема «Фізичне виховання у Стародавній Греції»	23
6 клас. Розділ «Теоретико-методичні знання». Тема «Олімпійські ігри у Стародавній Греції»	26
7 клас. Розділ «Теоретико-методичні знання». Тема «Відродження Олімпійських ігор сучасності»	32
Тема «Олімпійські символи і церемонії»	34
8 клас. Розділ «Теоретико-методичні знання». Тема «Основні цінності олімпізму»	39
9 клас. Розділ «Теоретико-методичні знання». Тема «Національний олімпійський комітет України»	61
ЛІТЕРАТУРА	63

Вступ

Освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави.

Її мета – всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

Провідним засобом розвитку такої особистості є навчальний предмет «Фізична культура», покликаний не лише формувати в учнів стійку мотивацію до збереження власного здоров'я, фізичного розвитку та фізичної підготовленості, забезпечувати гармонійний розвиток природних здібностей та психічних якостей, а й бути джерелом формування гуманістичного світогляду, любові до рідного краю, поваги до надбань національної та світової культури.

Важлива роль у формуванні однієї з основних компетентностей школярів – обізнаності та самовираження у сфері культури – належить навчальному предмету «Фізична культура». Використання в освітньому процесі творів різних видів мистецтв, пов'язаних з культурною спадщиною олімпійського руху та олімпійського спорту, сприяє усвідомленню важливості зв'язку культури і спорту, а також самовдосконаленню.

Олімпійський рух та Олімпійські ігри – явища фундаментального характеру з глибокими гуманістичними і загальнокультурними складовими, інтерес до яких та їх значущість постійно зростають у сучасному світі. Протягом тисячоліть вони привертати увагу найвидатніших представників стародавнього світу, багатьох поколінь громадських і державних діячів, мислителів, представників мистецтва – всесвітньо відомих художників, скульпторів, композиторів і режисерів, письменників і поетів.

Феномен культурної спадщини олімпійського руху являє собою комплекс накопичених людством знань, норм, цінностей, зразків поведінки, що відповідають ідеології Олімпійської хартії, філософії олімпізму, на основі яких формуються гуманістичний спосіб життя соціуму та стиль життя особистості.

Складові цього феномену містяться у мистецьких творах і стануть у нагоді під час викладання тем із розділу «Теоретико-методичні знання».

Так, для кращого сприйняття теми «Олімпійські ігри Стародавньої Греції» (6 клас) варто ознайомити школярів із давньогрецьким вазописом із зображенням атлетів, які уособлюють види олімпійських програм давньогрецьких Олімпійських ігор.

Знайомлячи школярів з олімпійською цінністю «Досконалість» (8 клас), доцільно звертатися до скульптур «Дискобол» Мирона та «Дорифор» Поліклета і провести паралель із зображенням сучасних зірок світового спорту – пам'ятниками Сергію Бубці, Уле-Ейнару Бйорндалену, Емілю Затопеку та іншим.

Під час розповіді про таку олімпійську цінність, як «Чесна гра» варто згадати про статуї, фундаменти яких – заніси, збереглися на стародавньому стадіоні в Олімпії, назвати імена видатних спортсменів, які є прикладом чесної лицарської поведінки у спорті та в житті.

Демонстрацію школярам однієї з олімпійських цінностей – «Радість зусилля» – доцільно проводити на прикладі однойменного розділу «Оди спорту» П. де Кубертена, яка стала переможницею культурної олімпіади в номінації «Література» на Іграх V Олімпіади 1912 р. у Стокгольмі.

Сучасний вид входу на стадіон в Олімпії

Ілюстрацією цінності «Дружба» може слугувати фотографія легкоатлетів друзів і суперників, які зустрілися на Іграх XI Олімпіади 1936 р. у Берліні, – Джессі Оуенса (США), чотириразового олімпійського чемпіона (1936) та Луза Лонга (Німеччина), срібного призера цих Ігор.

Гарними ілюстраціями цінності «Повага» є пам'ятник «Діагор та його сини», споруджений на території Міжнародної олімпійської академії в Олімпії, Греція, а також фотографія веслувальника Генрі Пірса, який вирішив зупинитися і пропустити «родину» братів наших менших – качок – під час чвертьфінального заїзду на Іграх IX Олімпіади 1928 р. в Амстердамі.

Інтеграція культурної спадщини олімпійського руху в процес викладання предмета «Фізична культура» дозволить школярам більш повно і глибоко опанувати навчальний матеріал, а твори різних видів мистецтва – відчуті і зрозуміти художньо-виразні засоби, красу художнього слова, малюнка і кольору, збагатити їх духовний світ, формувати особисту культуру і гармонію особистості дитини.

Даний методичний посібник розрахований на вчителів фізичної культури, які викладають у 5–9-х класах закладів загальної середньої освіти.

У методичному посібнику «Олімпійські мандри» представлено матеріали, пов'язані з культурною спадщиною олімпійського руху, які інтегруються у зміст тем навчального предмета, не порушуючи їх звичайного викладання.

Численний ілюстративний матеріал – твори живопису, літератури, скульптури, архітектури, фотографії, музичні твори та кінофільми – супроводжуються текстом, який пояснює його причетність до олімпійської історії в контексті програмного матеріалу з навчального предмета.

Навчальне видання

ОЛІМПІЙСЬКІ МАНДРИ
ЧАСТИНА 1. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА

БУЛАТОВА Марія Михайлівна
ЄРМОЛОВА Валентина Михайлівна
КРОЛЬ Ірина Миколаївна

Видання Національного
олімпійського комітету України